

Hallinto-oikeus kumosi Hannukaisen kaivospiiriluvan



Hannukaisen kaivosaluetta syksyllä 2019.

Satu Renko

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on palauttanut Hannukainen Mining Oy:n kaivospiiriluvan käsittelyn Tukesiin. Samalla kaivospiiripäätöksessä siirrytään soveltamaan uutta kaivoslakia.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi 1. huhtikuuta päätöksensä, jolla sen kumosi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kaivosyhtiö Hannukainen Mining Oy:lle antaman kaivospiiripäätöksen lainvastaisena. Päätöksen myötä asia palautetaan Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.

Tukesin syyskuussa 2017 antamasta päätöksestä valittivat muun muassa Suomen luonnonsuojeluliitto, Muonion paliskunta, useat yritykset Ylläkseltä sekä muutama yksityinen kiinteistön- ja maanomistaja.

– Päätös on merkittävä mutta ei yllättävä, Ympäristölaki Oy:n asianajaja Sakari Niemelä toteaa.

– Mielestäni Tukesin päätös on kumottu hyvin vahvoin perustein, hän lisää.

Hallinto-oikeus perustelee päätöstään yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavilla määräyksillä:

"Kaivoshankkeen sijainnin vuoksi kaivospiirin määrittämisestä koskevassa päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset muun muassa kaivostoiminnan yhteensovittamisesta alueen elinkeinotoiminnan, maiseman, luonnonarvojen ja lähialueen vapaa-ajankiinteistöjen käytön kanssa siten, että toiminnasta ei aiheudu kaivoslaissa tarkoitettua kiellettyä seurausta."

Hallinto-oikeus toteaa, että Hannukaisen kaivoshanke sijoittuu alueelle, jolla harjoitetaan kunnan elinkeinotoiminnan ja työllisyysvaikutusten kannalta erittäin tärkeää matkailutoimintaa. Lisäksi päätöksessä huomioitiin alueella harjoitettava porotalous, Pallas-Yllästunturin kansallispuiston läheisyys ja kaivosalueen tuntumassa sijaitsevien vapaa-ajan kiinteistöjen käyttö.

Uudessa laissa kovemmat vaatimukset

Hallinto-oikeuden päätöksellä on suuri merkitys. Kun aiemmin Tukes käsitteli asiaa vanhan kaivoslain ja siirtymäsäännösten valossa, nyt asian käsittely siirtyy uuden kaivoslain piiriin.

Sakari Niemelä kertoo, että uudessa kaivoslaissa turvataan vanhaan lakiin nähden vahvemmin myös muiden kuin kaivostoimijan edut ja oikeudet. Muun muassa paikkakunnan elinkeinojen toimintaedellytykset huomioidaan aiempaa paremmin.

Niemelä edustaa useita valituksen laatijoita: Muonion paliskuntaa, Äkäslompolon kyläyhdistys ry:tä, Ylläksen Ystävät ry:tä, Ylläksen matkailuyhdistys ry:tä, Destination Laplandia, Jounin Kauppaa, Lapland Hotelsia, Lapland Safaris Groupia ja Ylläs-Skitä.

Hallinto-oikeus otti päätöksenteossaan huomioon vain osan valituksista.

Palaako hanke nollapisteeseen?

Kaivospiirilupa siis palaa Tukeen, ympäristö- ja vesitalousluvat kuulutetaan kesällä jo kolmatta kertaa puutteellisuksiensa vuoksi ja kaivosalueen kaavoitus on toistaiseksi keskeytetty. Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) puolestaan on niinkin vanha kuin vuodelta 2014.

Hannukaisen kaivoshanketta koskeva Natura-arviointia on myös täydennetty useaan kertaan. Ely-keskus antoi viimeisimmän lausuntonsa Natura-arviosta vuoden 2019 alussa.

Ympäristölaki Oy on esittänyt viime vuonna Elylle Natura-arvion päivittämistä. Ely vastasi lokakuussa 2019:

"Ely-keskus pitää asiantuntijalausuntojen pyytämistä tärkeänä, varsinkin jos on aihetta epäillä, että hankkeen vaikutukset yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa osoittautuvat kielteisemmiksi kuin aikaisemmin on arvioitu."

Vuosien saatossa on tapahtunut isoja muutoksia sekä hankkeessa että sen toimintaympäristössä. Muun muassa kaivosyhtiön vesienkäsittelysuunnitelmat ovat muuttuneet matkan varrella

Kuukkeli lehti 2.4.2020 <https://www.kuukkeli.com/uutiset/hallintooikeus-kumosi-hannukaisen-kaivospiiriluvan-6.153.29803.fae0c7b36b>

täysin, samoin Hannukaiseen suunniteltavan kaivoksen ja Ruotsin puolella sijaitsevien kaivosten yhteisvaikutukset Tornion-Muonionjokeen.

Onkin aiheellista kysyä, palaako hanke nollapisteeseen?

Hankejohtaja Jaana Koivumaa totesi Hannukainen Mining Oy:n tiedotteessa, että yhtiö perehtyy nyt hallinto-oikeuden ratkaisuun ja jatkaa kaivoshankkeen eteenpäin viemistä.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Satu Renko

TIETOLAATIKKO

Tästä on kyse:

Kolarin Hannukaisen kylään on suunnitteilla rauta-kulta-kupari-avolouhos.

Kaivoshanketta vetää Tapojärvi Oy:n tytäryhtiö Hannukainen Mining Oy

Kaivospiirilupa hylättiin hallinto-oikeudessa 1.4.2020 annetulla päätöksellä

Ympäristö- ja vesitalouslupa on käsittelyssä Avissa, kaivosyhtiö on toimittanut useita täydennyksiä, kolmas kuulutus ehkä ensi kesänä

Kaivosalueen kaavat on kuulutettu useamman kerran, nyt kaavoitus keskeytetty. Kaavoja on yhteensä kolme: Hannukaisen kaivosalueen osayleiskaava, Hannukaisen kaivosteollisuusalueen asemakaava ja Rautuvaaran teollisuusalueen asemakaava. Kaavaehdotukset olivat esillä viime keväänä ja niistä saatiin yhteensä 82 muistutusta ja 42 lausuntoa.